

**Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. U og V stillet af
Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg**

Spørgsmål U

Vil ministeren på et kommende samråd redegøre for håndteringen af den nationale rapportering til EU i henhold til habitatdirektivets artikel 17 i 2007 med særlig vægt på de danske skoves tilstand?

Spørgsmål V

Vil ministeren redegøre for de dele af rapporteringen til EU, som afviger fra DMU's faglige anbefalinger, og forklare årsagen hertil?

Svar:

Som det er udvalget bekendt, har jeg den 29. september 2009 bedt By- og Landskabsstyrelsen om i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen at udarbejde en redegørelse for sagen om indrapportering til EU om bl.a. skovenes tilstand.

Redegørelsen er sendt til udvalget og offentliggjort den 16. november 2009, og belyser de forhold, der spørges til i både spørgsmål U og V. Jeg vil derfor besvare spørgsmålene samlet.

Hvert sjette år skal Danmark - som alle andre EU-lande - indsende en rapport til EU, der bl.a. giver en status for den del af den danske natur, som er omfattet af EU's habitatdirektiv.

Miljøministeriet har ansvaret for rapporteringen. Opgaven var indtil 30. september 2007 placeret i Skov- og Naturstyrelsen, men blev overflyttet til By- og Landskabsstyrelsen den 1. oktober 2007. BLST blev oprettet som konsekvens af kommunalreformen.

Skov- og Naturstyrelsen havde som en del af Miljøministeriets kontrakt med Århus Universitet/Danmarks Miljøundersøgelser for 2007 indgået aftale om, at Danmarks Miljøundersøgelser bidrog med faglige analyser og vurderinger til brug for rapporteringen.

2007-afrapporteringen omfattede 70 arter og 58 naturtyper, heraf 10 skovnaturtyper. I forbindelse med afrapporteringen blev der foretaget 850-900 faglige delvurderinger.

I to overordnede forhold havde Skov- og Naturstyrelsen/By- og Landskabsstyrelsen og Danmarks Miljøundersøgelser ikke samme opfattelse: Det drejede sig dels om, hvilke kriterier, der skulle anvendes for at kunne vurdere skovenes tilstand, dels vurderingen af fremtidsudsigterne for ca. 1/3 af de naturtyper, som indgår i afrapporteringen.

Skovene

Med hensyn til skovenes tilstand indgik Skov- og Naturstyrelsen i februar 2005 en kontrakt med Danmarks Miljøundersøgelser og Skov & Landskab ved Københavns Universitet, om at udvikle et system til vurdering af de danske skoves tilstand analogt med det, der var udviklet til lysåbne naturtyper.

Danmarks Miljøundersøgelser gjorde i 2006 opmærksom på, at Skov- og Naturstyrelsen tolkede habitatdirektivet anderledes, end de fandt rigtigt. Der var altså en uenighed om fortolkning af direktivet.

Miljøministeriet og i det her tilfælde Skov- og Naturstyrelsen er - som andre statslige myndigheder - forpligtet til at implementere og fortolke EU-direktiver.

Myndighedernes fortolkning bygger på forskellige fortolkningsbidrag – for eksempel vejledninger, udtalelser fra EU-Kommissionen, domstolsafgørelser, herunder afgørelser fra EF-Domstolen.

Danmarks Miljøundersøgelser mente, at dødt ved og gamle træer skulle veje tungere i vurderingen, og at en skov kun må fravige lidt fra en skov under uberørte forhold for at opfylde habitatdirektivets krav. Det var Skov- og Naturstyrelsen ikke enig i.

Ifølge EU vejledningen er bæredygtig skovdrift ikke udelukket for at en skov kan have bæredygtig bevaringsstatus. Den siger nemlig: *”at såfremt skovdrift ikke forringer eksisterende naturværdier og ikke er i strid med landenes egne retningslinjer for naturbevaring, kan økonomisk udnyttelse af skovene fortsætte”*.

Dette understøttes desuden af miljøkommissær Dimas i en tale den 14. februar 2008.

Hvis Danmarks Miljøundersøgelses fortolkning af direktivet blev taget som udgangspunkt ville det vanskeligt kunne harmonere med bæredygtig skovdrift. Skovdrift betyder jo, at der skal tages træ ud af skovene, og DMU mener, at skovene alene er gunstige hvis der er *”lave niveauer af forandring som følge af menneskelige aktiviteter”*.

Udgangspunktet i Danmark er, at der stort set ikke var skov tilbage for 200 år siden, og at de danske skove de seneste 200 år hovedsage-

lig er opdyrket med henblik på produktion. Det er altså et rigtig langt træk at forbedre skovens indhold af natur, som af historiske grunde ikke er så højt. Derfor har forligspartierne bag Grøn Vækst afsat midler til at implementere Natura 2000 i skovene - ca. 42 mio. kr. årligt.

Med hensyn til fremtidsudsigterne for skov er det igen vigtigt at understrege, at den uenighed, der har været mellem Miljøministeriet og Danmarks Miljøundersøgelser, om hvordan skovenes tilstand skulle vurderes, er en uenighed om fortolkning af habitatdirektivets krav.

Under forudsætning af, at Skov- og Naturstyrelsens fortolkning blev lagt til grund, er det styrelserne opfattelse, at der var enighed med DMU om EU-afrapporteringen i 2007 på dette punkt om skovene.

Jeg skal i øvrigt henlede udvalgets opmærksomhed på, at jeg tidligere har besvaret en række udvalgsspørgsmål om skovene, og jeg har også været i samråd i februar 2009 om tilstandsvurderingen af skovene.

Der ligger således i mine besvarelser fra tidligere en række mere detaljerede forklaringer på, hvad der ligger til grund for uenigheden om skovene og Skov- og Naturstyrelsens direktivfortolkning. Dette er også gengivet i den redegørelse, som By- og Landskabstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen har tilsendt mig.

Fremtidsudsigterne for 20 naturtyper

Udover skovene omfatter habitatdirektivet og dermed også EU-afrapporteringen i 2007 en række andre naturtyper. Ud af de 48 naturtyper uden for skovene var der uenighed med DMU om fremtidsudsigten for de 20.

Vurdering af fremtidsudsigterne er forenklet sagt en vurdering af, hvordan de 58 forskellige naturtyper og 70 arter, der indgår i EU-afrapporteringen, vil have det om ca. 20 år - naturtype for naturtype og art for art.

Danmarks Miljøundersøgelser mente, at fremtidsudsigten for de 20 naturtyper, der var uenighed om, skulle angives som ugunstig.

Skov- og Naturstyrelsen og By- og Landskabsstyrelsen vurderede, at fremtidsudsigten skulle angives som ”ukendt”, dels fordi man ikke kendte virkningen af en række vedtagne eller planlagte initiativer - som f.eks. udmøntning af den såkaldte miljømilliard og implementering af miljømålslovens vand- og naturplaner - dels fordi styrelsen med henvisning til EU-vejledningen om EU-afrapporteringen vurderede, at der ikke var tilstrækkelig viden, der kunne berettige, at man erklærede fremtidsudsigten for ugunstig på et ca. 20-årigt sigt. Der blev ikke opnået enighed om dette.

Da EU-afrapporteringen nærmede sig den afsluttende fase, orienterede By- og Landskabsstyrelsen den 14. oktober 2007 daværende miljøminister Connie Hedegaard om sagen. Heraf fremgik bl.a. diskussionen mellem Danmarks Miljøundersøgelser og Skov- og Naturstyrelsen/By- og Landskabsstyrelsen om fremtidsudsigterne.

Med hensyn til fremtidsudsigterne for skovene var der allerede i sommeren 2007 efter Skov- og Naturstyrelsens opfattelse enighed med Danmarks Miljøundersøgelser – på den forudsætning, at det er styrelsen, der fortolker direktivet.

Miljøministeren stillede afklarende spørgsmål til sagen, som dog ikke nåede at blive besvaret, da der blev udskrevet valg til Folketinget.

Efter valget blev problemstillingen den 30. november 2007 forelagt mig som ny miljøminister. I december 2007 besluttede jeg, at styrelsen skulle lægge Danmarks Miljøundersøgelses vurdering til grund for EU-afrapporteringen.

Derfor blev det - i overensstemmelse med min beslutning - rapporteret til EU, at fremtidsudsigten for de 20 naturtyper uden for skovene var ugunstig, sådan som DMU anførte det.

Som en del af afrapporteringen blev der indsendt en generel kommentar om hvilke aspekter, der var taget med i vurderingen af fremtidsudsigterne og hvilke, der ikke var taget med. DMU og BLST var enige om at tage denne kommentar med.

Sammenfattende må jeg konstatere, at By- og Landskabsstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen har udført deres opgaver i overensstemmelse med de beføjelser, de har, herunder beføjelsen til at foretage direktivfortolkning.

Jeg kan samtidig konstatere, at i de forhold, der har været forelagt mig som miljøminister, har styrelserne fulgt de beslutninger, jeg har truffet.

Jeg noterer mig samtidig, at både Skov- og Naturstyrelsen og By- og Landskabsstyrelsen på baggrund af den gennemgang af sagsforløbet, de har gennemført i forbindelse med redegørelsen, konstaterer, at man på nogle punkter kunne have løst opgaven om tilstandsvurdering af skovene og afrapportering til EU mere hensigtsmæssigt.

Det gælder især en mere præcis beskrivelse af de opgaver og det ansvar, som man ønskede DMU skulle varetage i forbindelse med pro-

jektet om vurdering af skovene og i forbindelse med EU-afrapporteringen.

Styrelserne har derfor også i redegørelsen tilkendegivet, at de vil foretage en gennemgang af standardkontrakter og retningslinjer for indgåelse af samarbejdsaftaler og rekvireret opgaveløsning, sådan at der i fremtiden bliver mere præcise beskrivelser af opgave- og ansvarsfordelingen.

Som det også fremgår af rapporten kunne man af den pressemeddelelse, der blev sendt ud den 21. december 2007, få det indtryk, at afrapporteringen var fra DMU. Som det fremgår af redegørelsen var det en fejl som selvfølgelig skal beklages.